

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse osalise lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht: 25.02.2026, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi: ringkonnaprokurör Maarja-Liisa Kõiv
Ametiasutuse nimi: Majandus- ja Korruptsioonikuritegude ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number: 23930000054
Kuriteo kvalifikatsioon: KarS § 376 lg 1
Kahtlustatava nimi (isikukood): XXX (ik XXX)

XXX (XXX) kahtlustatakse selles, et tema ühiselt ja kooskõlastatult koos XXX, XXX, XXX ja XXX toimetas vähemalt 2023. aasta septembrist alates Eestist Soome suures koguses maksumärkideta ja nõuetele mittevastavas müügipakendis sigarette.

XXX ja XXX omandasid tuvastamata ajal ja isikult 15 kasti sigarette, mille võttis tuvastamata kohas vastu XXX, ladustas need end kasutuses olevasse sõidukisse Renault Master, reg-nr XXX, ning toimetas 26.09.2023 kella 19:00-20:00 vahelisel ajal XXX asuva XXX tankla territooriumile. Samasse kohta saabusid ka veokid Volvo, reg-nr XXX (haagis XXX) ja Scania, reg-nr XXX (haagis XXX), mida juhtis XXX, kes vastavalt XXX kokkulepitule pidi seal sigaretid vastu võtma ja legaalse kauba varjus Soome toimetama. Sigarettide üleandmiseks sõitis XXX enda kaubikuga kahe veoki vahele, avas selle kaubaruumi ukсед ning koos veokijuhtidega tõstis veoki Scania haagisesse 15 kasti sigarette.

Samal õhtul väljus XXX kaubikuga Renault Master, reg-nr XXX, ning mõlemad veokijuhid kell 22:30 väljunud laevaga Eestist Soome. Pärast laevalt maha minekut kohtus XXX tuvastamata kohas XXX ning võttis Scania haagises Soome veetud sigaretid uuesti enda valdusesse. Soomes toimetas XXX sigaretid ostjatele ning sigarettide müügist saadud raha andis üle XXX ja XXX, saades ise tasu sigarettide edasitoimetamise ja müügi eest.

Samuti omandasid XXX ja XXX tuvastamata ajal ja isikult vähemalt 8 kasti sigarette, mille võttis tuvastamata kohas vastu XXX, ladustas need sõidukisse Renault Master, reg-nr XXX, ning toimetas need 07.11.2023 kella 19:00-19:45 vahelisel ajal XXX asuva XXX tankla territooriumile. Samasse kohta saabusid ka veokid Volvo, reg-nr XXX (haagis XXX) ja Scania, reg-nr XXX (haagis XXX), mida juhtis XXX, kes vastavalt XXX kokkulepitule pidi seal sigaretid vastu võtma ja legaalse kauba varjus Soome toimetama. Sigaretid tõsteti veoki Scania haagisesse ning samal õhtul kell 22:30 väljunud laevaga toimetas XXX sigaretid Soome, kus need tuvastamata kohas XXX üle andis. Soomes toimetas XXX sigaretid ostjatele ning sigarettide müügist saadud raha andis üle XXX ja XXX, saades ise tasu sigarettide edasitoimetamise ja müügi eest.

Seega käitles XXX grupis koos XXX, XXX, XXX ja XXX 2023. aasta sügisel vähemalt 23 kasti sigarette, milles oli vähemalt 230 000 sigaretti.

Käideldud sigarettide müügipakenditel puudusid Tubakaseaduse (edaspidi TubS) § 12 lg 1 p 1 ja § 13 järgi kohustuslik terviseohu hoiatus ning Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisiseaduse (edaspidi ATKEAS) § 61 järgi kohustuslik Eesti Vabariigi maksumärk, millest tulenevalt oli tegemist käitlemiseks mittelubatud tubakatoodetega.

Käitlemiseks mittelubatud suitsetatavaid tubakatooteid on TubS § 6 lg 2¹ järgi suures koguses, kui nende tubakatoote kogusele vastav arvestuslik aktsiis ületab sajakordselt või enam ATKEAS § 56 lg 1¹ nimetatud aktsiisisumma, mis 2023. aastal oli 160,50 eurot.

ATKEAS § 56 lg 1 kohaselt koosneb sigarettide aktsiisimäär fikseeritud määrast 1000 sigareti kohta ja sigarettide maksimaalse jaehinna alusel arvutatud proportsionaalsest määrast. 2023. aastal oli fikseeritud määr 96,30 eurot 1000 sigareti kohta ning proportsionaalne määr 30% sigarettide maksimaalsest jaehinnast.

Fikseeritud määra järgi oli aktsiis 2023. a käideldud sigarettide kogusele (230 000 sigaretti) arvestatuna 22 149 eurot (0,0963x230 000). ATKEAS § 60 lg 1 kohaselt arvutatakse maksumärgistamata sigarettide maksustamisel aktsiis, lähtudes sigarettide levinuimast hinnast maksukohustuse tekkimise ajal. 2023. aastal oli sigaretipaki levinuim hind 4,67 eurot, millest tulenevalt oli aktsiis proportsionaalse määra järgi 2023. aastal käideldud sigarettidelt 16 111,50 eurot (11 500x4,67x0,3). Kokku on aktsiis XXX poolt käideldud sigarettidelt 38 260,50 eurot, mis ületab 2023. aasta aktsiisisummat enam kui sada korda (38 260,50 > 16 050).

Seega pani XXX toime KarS § 376 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo, s.o suures koguses käitlemiseks mittelubatud tubakatoote ebaseadusliku käitlemises.

KrMS § 202 lg 1 kohaselt kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks. Sama paragrahvi lg 6 kohaselt võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud alustel kriminaalmenetluse lõpetada prokuratuur, kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud alustel kriminaalmenetluse lõpetada prokuratuur. Lõpetatud kriminaalmenetluse võib prokuratuur käesoleva paragrahvi lõigetes 4 ja 5 sätestatud alustel oma määrusega uuendada.

XXX on esitatud kahtlustus KarS § 376 lg 1 alusel, mis on teise astme kuritegu. Antud teo eest näeb seadus karistusena ette rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistuse. Seadus ei näe karistusena ette vangistuse alammäära ning võimaldab isikut karistada ka rahalise karistusega, mis näitab, et tegemist on pigem kergema teise astme kuriteoga. Kuivõrd kuriteokoosseis hõlmab endas sigarettide käitlemist alates kümnest kastist ehk 100 000 sigarettist, kuid ka sigarettide käitlemist äärmiselt suurtes kogustes – miljonites ja enam – sätestamata ülempiiri, saab mitmekuise perioodi jooksul 23 sigarettidest käitlemist pidada pigem vähemohtlikuks ja seeläbi XXX teosüüd väikeseks.

Kuigi karistust raskendava asjaoluna esineb omakasumotiiv, ei käidelnud XXX sigarettide väga suures koguses, vaid müüs sigarettide edasi pigem väikeste koguste kaupa ega ladustanud enda valduses korraga suures koguses sigarettide. Kuivõrd XXX ei tegutsenud mastaapselt, menetluse käigus ei ole tuvastatud tal olevat laiaulatuslikku klientuuri või suurt sigarettide varu, saab XXX süüd lugeda väikeseks. Oluliseks süüd vähendavaks asjaoluks on kogu aktsiisikahju ja Maksu- ja Tolliametiga kokkulepitud intressisumma vabatahtlik hüvitamine, mille XXX on võtnud kohustuseks hüvitada 6 kuu jooksul alates kriminaalmenetluse lõpetamisest.

XXX on kriminaalkorras karistatud kolmel korral, viimati XXX XXX otsusega nr XXX KarS § 199 lg 2 p 7, 9 järgi ning talle on kohaldatud katseage alates XXX. Käesolev kuritegu on toime pandud katseajal ning tegemist on maksualase kuritegu. Katseage oli määratud varavastase kuriteo eest. Tähelepanu väärib, et XXX on käesoleval juhul nõus endale kohustused võtma ja hüvitama tekkinud kahju. Lisaks on MTA nõustunud, et nad on nõus oportuuniteedi korral põhinõude hüvitamisega ega soovi sel juhul intressi. Samas on kuriteo toimepanemisest möödunud pikk aeg (vargused toime pandud 2021. aastal) ning praegune kuritegu on toime pandud katseaja lõpuajal (2023. aastal), samuti pole kahtlustataval hetkel ühtegi uut kriminaalasja.

XXX on ka ise tunnitanud ennast kuriteo toimepanemises süüdi. Majandusalase kuriteo puhul on vältimatult oluline ka mõjutada kahtlustatavat hüvitama tekkinud aktsiisinõue ning XXX on vabatahtlikult nõus selle oportuuniteedi korral hüvitama ja ka kannatanu esindaja peab seda sobivaks.

Eeltoodu alusel leiab prokurör, et arvestades käesolevas kriminaalmenetluses teadaolevaid asjaolusid ja kahtlustatavat iseloomustavaid andmeid, ei ole kriminaalmenetluse jätkamine XXX suhtes vajalik ning kahtlustatavat on võimalik mõjutada karistust kohaldamata.

Kriminaalmenetluse lõpetamisel on põhjendatud määrata XXX kohustus heastada kuriteoga põhjustatud kahju kogusummas 38 260,50 eurot, hüvitada kriminaalmenetluse kulud summas 862 eurot (XXX hääleekspertiisi ekspertiisiakt nr 24E-IF00017-01) ning kohustus tasuda riigituludesse 4 000 eurot.

Kahju hüvitamiseks peab XXX tasuma 38 260,50 eurot ühele Maksu- ja Tolliameti pangakontole järgnevatest: SEB Pank AS EE351010052031000004, Swedbank AS EE522200221013264447, Luminor Bank AS EE401700017002872300 või AS LHV Pank EE957700771001523585 või Coop Pank EE774204278607566704.

Juhindudes KrMS § 202 lg 1, lg 7 ja 206, ringkonnaprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 23930000054 menetlus XXX suhtes.
2. Määratud kohustuse liik:

*2.1. Kohustada XXX KrMS § 202 lg 2 p 1 alusel hüvitama kuriteoga tekitatud kahju summas 38 260,50 eurot, mille täitmise tähtajaks määrata **6 kuud** alates kriminaalmenetluse lõpetamisest, s.o kuni 25.08.2026 (kaasa arvatud). Tasumisel kasutada järgmisi kontonumbreid: SEB PANK EE351010052031000004, SWEDBANK EE522200221013264447, Luminor Bank EE401700017002872300, LHV Pank EE957700771001523585 või Coop Pank EE774204278607566704.*

*2.2. Kohustada XXX KrMS § 202 lg 2 p 1 alusel hüvitama kriminaalmenetluse kulud summas 862 eurot (14.01.2025 hääleekspertiis), mille täitmise tähtajaks määrata **6 kuud** alates kriminaalmenetluse lõpetamisest, s.o kuni 25.08.2026 (kaasa arvatud).*

*2.3. Kohustada XXX KrMS § 202 lg 2 p 3 alusel tasuma riigituludesse 4 000 eurot, mille täitmise tähtajaks määrata **6 kuud** alates kriminaalmenetluse lõpetamisest, s.o kuni 25.08.2026 (kaasa arvatud).*

3. Määratud kohustuste täitmise tähtaeg: **25.08.2026**. Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustust, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.

4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei ole kohaldatud XXX suhtes kriminaalmenetluse tagamise vahendeid.

5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: puuduvad.

6. Kriminaalmenetluse kulud: KrMS § 175 lg 1 p 3 alusel on kriminaalmenetluse kuluks ekspertiisitasu summas 862 eurot (XXX hääleekspertiisi ekspertiisiakt nr 24E-IF00017-01).

7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kannatanu esindaja XXX.

8. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva

jooksul taotlema kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.

9. Toimingus osaleb tõlk Inga Kaljus videoseadme vahendusel, kes on KrMS § 161 lõike 6 kohaselt kohustatud tõlkima kõik menetlustoimingusse puutuva täpselt ja täielikult ning hoidma saladuses talle tõlkimisel teatavaks saanud andmeid. Teda on hoiatatud, et oma ülesannetest alusetu keeldumise ja teadvalt valesti tõlkimise eest vastutab ta KarS §-de 318 ja 321 järgi.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

Maarja-Liisa Kõiv
prokurör

XXX
kahtlustatav

Arina Liskmann-Getsu
kaitsja

Inga Kaljus
tõlk
(allkirjastatud digitaalselt)

Olen menetluse lõpetamise ja määratud kohustustega nõus: _____